

MINISTERUL
PUBLIC

PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE
CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA JUDICIARĂ - SERVICIUL JUDICIAR PENAL

Nr.6/III-5/2023

ROMÂNIA	
Înalta Curte de Casație și Justiție	
Secții Unite	
Intrare dosare	R.L. L. nr. 8
Anul 2023	luna 03 ziua 28

Operator date nr.3883

28 martie 2023

Către

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
- Doamnei președinte CORINA-ALINA CORBU -

Stimată doamnă președinte,

Vă trimitem un exemplar al recursului în interesul legii declarat în conformitate cu prevederile art.471 din Codul de procedură penală, ca urmare a constatării practicii neunitare a instanțelor de judecată, vizând următoarea problemă de drept : „Dacă fapta de furt săvârșită prin folosirea unui dispozitiv improvizat care blochează activarea sistemului de închidere centralizată a ușilor unui autovehicul, prin bruieră semnalului aferent acestui sistem, întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunii de furt prevăzută de art.228 alin.1 din Codul penal sau pe cele ale infracțiunii de furt calificat săvârșit prin folosirea unei chei mincinoase, prevăzută de art.228 alin. 1 din Codul penal raportat la art.229 alin.1 lit.d din același cod”.

Cu considerație,

Anexe : 17

PROCUROR ȘEF SECȚIE,
Antonia-Eleonora Constantin

Nr.6/III-5/2023

C ă t r e

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În temeiul art.471 din Codul de procedură penală, vă sesizăm cu

RECURS ÎN INTERESUL LEGII

vizând următoarea problemă de drept:

„Dacă fapta de furt săvârșită prin folosirea unui dispozitiv improvizat care blochează activarea sistemului de închidere centralizată a ușilor unui autovehicul, prin bruierea semnalului aferent acestui sistem, întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunii de furt prevăzută de art.228 alin.1 din Codul penal sau pe cele ale infracțiunii de furt calificat săvârșit prin folosirea unei chei mincinoase, prevăzută de art.228 alin. 1 din Codul penal raportat la art.229 alin.1 lit.d din același cod”.

Examenul jurisprudenței actuale existente în materie, evidențiază două orientări cu privire la problema de drept pusă în discuție, relevând caracterul neunitar al acesteia :

Într-o primă orientare jurisprudențială, instanțele apreciază că nu poate fi reținut elementul circumstanțial de agravare prevăzut de art.229 alin.1 lit.d din Codul penal, cu referire la folosirea fără drept a unei chei mincinoase, în ipoteza săvârșirii unui furt prin folosirea unui dispozitiv care blochează activitatea de închidere

centralizată a ușilor unui autovehicul, prin bruieră semnalului aferent acestui sistem (Anexele nr.1 - 6)¹.

În motivarea acestei opinii, se arată că potrivit doctrinei și practicii constante, cheia mincinoasă este cheia contrafăcută, multiplicată neautorizat, sau orice dispozitiv care poate acționa asupra unui mecanism de închidere fără a-l distruge, folosit de subiectul activ pentru a deschide mecanismul de închidere, ce se interpune între subiectul activ și bunul furat.

Or, raportat la situația de fapt descrisă de regulă în actul de sesizare, constând în aceea că inculpatul a blocat funcționarea semnalului emis de telecomanda mașinii, închiderea centralizată nefiind astfel acționată, și luând în considerare principiul interpretării stricte a dreptului penal, instanța a apreciat că reținerea elementului circumstanțial agravant ar constitui o aplicare prin analogie în defavoarea inculpatului (Anexa nr.1).

Un alt argument este că dispozitivul improvizat tip telecomandă folosit pentru bruieră semnalului aferent sistemului de închidere centralizată a autoturismelor, având ca efect blocarea activării acestui mecanism, care nu mai trece din poziția „deschis” în poziția „închis”, nu se încadrează în noțiunea de „cheie mincinoasă” în sensul legii penale, astfel încât, reținerea în locul infracțiunii de furt simplu a infracțiunii de furt calificat, considerând că sunt incidente dispozițiile art.229 alin.1 lit.d din Codul penal, încalcă principiul legalității incriminării prevăzut de art.1 alin.1 din Codul penal.

De asemenea, instanțele au mai reținut că argumentele referitoare la scopul și finalitatea folosirii dispozitivului improvizat de bruieră, în raport de poziția subiectivă a persoanelor vătămate și de poziția subiectivă a făptuitorilor, precum și pericolul sporit al faptei și al infractorului, ar putea fi avute în vedere *de lege ferenda*, în sensul că, ținând cont de realitatea social actuală, legiuitorul să prevadă ca variantă agravată a infracțiunii de furt și fapta comisă prin blocarea sistemului de asigurare a unui bun (Anexa nr.2).

Într-o a doua orientare jurisprudențială, instanțele rețin elementul circumstanțial agravant prevăzut de **dispozițiile art.229 alin.1 lit.d din Codul penal**, apreciind că dispozitivul special confecționat pentru blocarea activării sistemului de închidere centralizată **constituie „cheie mincinoasă”, în sensul legii penale** (Anexele nr.7 - 17)².

¹ Hotărâri pronunțate de instanțe din circumscripția Curților de Apel București și Timișoara;

² Hotărâri pronunțate de instanțe din circumscripția Curților de Apel București, Cluj, Constanța, Oradea și Alba-Iulia;

În motivarea acestei opinii, instanțele arată că acțiunea inculpatului/inculpaților de a-și însuși bunurile aparținând persoanelor vătămate din interiorul autovehiculelor acestora, folosindu-se în acest sens de dispozitive special confecționate/telecomandă pentru bruierea comenzii/semnalului de închidere centralizată a unui vehicul, realizează elementul material al infracțiunii de furt calificat **prin folosirea unei chei mincinoase**, prevăzut de art.228 alin.1, art.229 alin.1 lit.d din Codul penal (Anexele nr.7, 9, 13, 14, 15, 16).

A fost identificată și o hotărâre, în care instanța arată că dispozitivul electronic folosit pentru bruierea/blocarea cheii electronice a autovehiculului persoanei vătămate constituie atât mijloc de efracție, în raport cu sistemul electronic de blocare a portierelor autovehiculului, cât și o cheie mincinoasă în înțelesul circumstanței agravante prevăzută de art.229 alin.1 lit.d din Codul penal (Anexa nr.10).

*

Condiții de admisibilitate.

Soluționarea diferită a problemei de drept ce face obiectul prezentei sesizări produce consecințe importante, atât în ceea ce privește regimul sancționator aplicabil ori incidența art.230 alin.2 din Codul penal referitor la împăcarea părților, cât și în ceea ce privește luarea măsurii arestării preventive.

În cadrul jurisprudenței transmise cu privire la problema de drept ce face obiectul verificării, au fost identificate 3 încheieri emise în anul 2022 de judecătorul de drepturi și libertăți, din care rezultă că propunerile de arestare preventivă formulate în temeiul art.223 alin.2 din Codul de procedură penală față de inculpați, în privința cărora existau suspiciuni rezonabile că au săvârșit o faptă de furt prin folosirea unui dispozitiv pentru bruierea semnalului aferent sistemului de închidere centralizată a autovehiculelor, ce are ca efect blocarea activării acestui mecanism, au fost soluționate diferit.

Astfel, într-o cauză, propunerea de arestare preventivă a fost admisă, judecătorul de drepturi și libertăți apreciind că este incident elementul circumstanțial agravant prevăzut de art.229 alin.1 lit.d din Codul penal, fiind îndeplinite condițiile cumulativ prevăzute de art.223 alin.2 din Codul de procedură penală (Anexa nr.17).

În alte două cauze, însă, propunerile de arestare preventivă au fost respinse. Judecătorul de drepturi și libertăți a arătat că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art.223 alin.2 din Codul de procedură penală, deoarece încadrarea juridică a faptei așa cum a fost reținută de procuror este de furt în formă simplă, prevăzută de art.228 alin.1 din Codul penal, pedeapsa prevăzută de lege fiind amenda penală sau închisoarea de la 6 luni la 3 ani (Anexele nr.5 și 6).

În esență, s-a arătat că dispozitivul tip telecomandă folosit pentru bruierea semnalului de închidere centralizată al autoturismelor, având ca efect blocarea activării acestui mecanism, care nu mai trece din poziția „închis” în poziția „deschis”, nu se încadrează în noțiunea de „cheie mincinoasă”, deoarece, în sensul legii penale, „cheia”, oricât de rudimentară sau evoluată tehnologic ar fi, trebuie să fie folosită pentru **descuierea** unei încuietori.

Contestațiile formulate de parchet împotriva încheierilor judecătorului de drepturi și libertăți au fost respinse ca nefondate.

* *

Jurisprudența în materie a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare ori a deciziilor de speță, nu au fost identificate hotărâri judecătorești relevante prin care să fi fost analizată problema de drept ce formează obiectul prezentului recurs în interesul legii.

Jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Nu au fost identificate hotărâri relevante.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Nu au fost identificate decizii relevante cu privire la problema de drept analizată.

Dispozițiile legale relevante în lămurirea problemei de drept :

Codul penal. Partea Generală - Titlul II - Legea penală și limitele ei de aplicare, Capitolul I, Principii generale

Art. 1 - Legalitatea incriminării

(1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data la care a fost săvârșită.

Codul penal. Partea Specială - Titlul II - Infracțiuni contra patrimoniului, Capitolul I, Furtul

Art. 228 - Furtul

(1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detinența altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta constituie furt și dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau deținerea legitimă a altei persoane.

(3) Se consideră bunuri mobile și înscrisurile, energia electrică, precum și orice alt fel de energie care are valoare economică.

Art. 229 - Furtul calificat

(1) Furtul săvârșit în următoarele împrejurări:

a) într-un mijloc de transport în comun;

b) în timpul nopții;

c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită;

d) prin efracție, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase;

e) prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.

(2) Dacă furtul a fost săvârșit în următoarele împrejurări:

a) asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;

b) prin violare de domiciliu sau sediu profesional;

c) de o persoană având asupra sa o armă,

pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri:

a) țigăi, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă;

b) componente ale sistemelor de irigații;

c) componente ale rețelelor electrice;

d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situații de urgență publică;

e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenție la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru;

f) instalații de siguranță și dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian și componente ale acestora, precum și componente ale mijloacelor de transport aferente;

g) bunuri prin însușirea cărora se pune în pericol siguranța traficului și a persoanelor pe drumurile publice;

h) cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații,

se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani.

Apreciez că este corectă cea de-a doua orientare jurisprudențială, în sensul că fapta de furt săvârșită prin folosirea unui dispozitiv improvizat, care blochează activarea sistemului de închidere centralizată a ușilor unui autovehicul, prin bruieră semnalului aferent acestui sistem, întrunește condițiile de tipicitate ale infracțiunii de furt calificat săvârșit prin folosirea unei chei mincinoase, prevăzută de art.228 alin.1 din Codul penal raportat la art.229 alin.1 lit.d din același cod.

În lipsa unei definiții legale, doctrina³ a arătat că prin „cheie mincinoasă” se înțelege cheia falsă, contrafăcută, multiplicată neautorizat sau *orice dispozitiv, care poate fi utilizat pentru a acționa asupra unui mecanism de închidere fără a-l distruge, deteriora sau aduce în stare de neîntrebuințare.*

Într-o altă opinie, se arată că prin „cheie mincinoasă” se înțelege cheia falsă, contrafăcută, ori un paspartu (șperaclu) sau orice instrument cu ajutorul căruia poate funcționa mecanismul de deschidere a dispozitivului, fără a fi distrus sau degradat⁴.

De asemenea, se mai arată că agravanta există oricât de rudimentară ar fi cheia folosită⁵, deoarece „legiuitorul a înțeles să pedepsească mai greu furtul comis prin folosirea unei chei mincinoase, având în vedere nu îndemânarea de a confecționa cheia neadevărată și nici asemănarea acesteia cu cea adevărată, ci împrejurarea că a fost violată încuietura, menită să asigure o protecție sporită bunurilor încuiate”.

Un alt autor⁷ arată că, raportat la noile realități tehnologice și conform unei interpretări evolutive, pot fi cheie, în sensul circumstanței de agravare, și cartela de acces într-un imobil, codul de acces, amprenta unei persoane sau vocea acesteia.

Se observă că în ceea ce privește natura dispozitivului cu care se acționează asupra mecanismului de închidere, noțiunea de cheie este privită în sensul său larg, nefiind avută în vedere accepțiunea comună a cuvântului cheie⁸, ci sunt incluse în această categorie și orice alte elemente sau dispozitive cu care se acționează asupra unui mecanism de închidere, fără a-l distruge sau deteriora, cu atât mai mult cu cât textul nu distinge cu privire la natura cheii, dacă este una care funcționează electronic sau de alt tip.

---

³ Mihail Udrioiu - Drept Penal, Partea Specială, Ediția 6, Editura C.H. Beck, pag.287;

⁴ Teodor Vasiliu, Doru Pavel ș.a - Codul penal comentat și adnotat, Partea Specială, Editura Științifică și Enciclopedică 1975, vol.I pag.209;

⁵ Valerian Cioclei - Drept penal, Partea specială I, Editura C.H. Beck 2021, pag.274;

⁶ Vasile Papadopol, Mihai Popovici - Tribunalul Suprem, Secția penală, decizia nr.3229/1970 - Repertoriu alfabetic de practică judiciară în materie penală pe anii 1969 / 1975, pag.182;

⁷ Sergiu Bogdan, Doris Alina Șerban - Drept penal. Partea specială. Editura Universul Juridic 2020, pag.48;

⁸ Dex - cheie : Obiect de metal care servește la încuierea sau descuierea unei broaște sau a unui lacăt;

ROMÂNIA, București, Bvd. Libertății, nr.12-14, Sector 5

sesizare@mpublic.ro www.mpublish.ro

Apreciez că și în ceea ce privește modalitatea în care dispozitivul considerat cheie mincinoasă acționează asupra sistemului de închidere, interpretarea normei penale trebuie să se realizeze în aceleași coordonate, pornind de la finalitatea urmărită de legiuitor prin incriminarea furtului comis prin folosirea unei chei mincinoase, și în acord cu necesitatea adaptării textului legal la noile realități sociale, ținând cont de progresul tehnologic.

Din principiul legalității incriminării și sanțiunilor⁹, se desprinde o regulă fundamentală privind procesul de interpretare și aplicare a legii, constând în aceea că legea penală este de strictă interpretare, fiind exclusă analogia incriminării (*nullum crimen sine lege stricta*).

Regula *nullum crimen sine lege stricta*, exprimă ideea că aplicarea corectă a legii penale presupune ca interpretarea să clarifice exact voința legiuitorului, așa cum a fost obiectivată în norma penală, fără a putea extinde aplicarea acesteia la o situație nereglementată expres, dar care este asemănătoare cu cea descrisă în normă.

Deși trasează limitele interpretării, aceeași regulă statuează necesitatea acestei operațiuni, impusă de faptul că legea, prin natura ei abstractă și generală, trebuie să se aplice unor fapte concrete, cu particularități proprii, iar cuvintele folosite de legiuitor nu sunt în măsură să ducă întotdeauna la evidențierea sensului normei penale¹⁰.

Orice interpretare, nu poate începe altfel decât pornind de la analiza cuvintelor prin care se exprimă legiuitorul, analiză prin care se stabilește semnificația normei penale pornind de la sensul literal al termenilor folosiți în cuprinsul normei.

Instanțele care nu rețin elementul circumstanțial agravant prevăzut de art.229 alin.1 lit.d din Codul penal, interpretează norma exclusiv prin intermediul metodei gramaticale, și consideră cheie mincinoasă doar dispozitivele cu care se descrie un mecanism de închidere, care a fost în prealabil încuiat.

Într-o astfel de interpretare, legea este privită în afara realităților sociale, iar rezultatul interpretării nu este de natură a exprima voința legiuitorului.

---

⁹ Art.1 din Codul penal - Legalitatea incriminării

(1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

¹⁰ Pentru aflarea voinței legiuitorului se folosesc diferite metode de interpretare, care stabilesc semnificația normei penale pornind de la sensul termenilor utilizați de legiuitor (interpretarea gramaticală), de la contextul socio – politic în care a fost adoptată (interpretarea istorică), de la integrarea ei în logica generală a sistemului legal și de la conexiunile sale cu alte norme (interpretarea logico-sistemică), și de la finalitatea ei (interpretarea teleologică);